Intergeneration Budget Policy Proposal: Μη μας δώσετε απλώς τα χρήματα

Μια πρόταση της σημερινής νέας γενιάς για κεφάλαιο εκκίνησης και χρηματοοικονομική γνώση για κάθε παιδί

Βαδίζοντας σε μια περίοδο διαρκών κρίσεων, ταχύτατων αλλαγών και νέων προκλήσεων που προστίθενται στα ήδη ανοιχτά μέτωπα θεωρούμε σημαντικό να καταγράψουμε και να αποτυπώσουμε μια σειρά από ερωτήματα και σκέψεις που αφορούν στο μέλλον μας.

Κλιματική κρίση, τεχνητή νοημοσύνη (AI), οικονομική και κοινωνική κρίση, δημογραφικό είναι μόνο μερικά από τα ζητήματα που σήμερα αφορούν όλους – ακόμη και εκείνους που δεν τα παρατηρούν. Η αναφορά όμως στις κρίσεις και στα προβλήματα τείνει να γίνεται μονότονη και μη εποικοδομητική όταν δεν συνοδεύεται από σκέψεις και προτάσεις για την επόμενη ημέρα, αλλά και κάποιες παραδοχές[1] με ειλικρίνεια για το παρελθόν και σεβασμό στην πραγματικότητα και στο μέλλον.

Το 2025 το πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης έφτασε το 4,9% του ΑΕΠ[2, 3], δηλαδή 12,13 δισεκατομμύρια ευρώ, αξιοσημείωτα παραπάνω από τον αρχικό στόχο των 9,25 δισεκατομμυρίων (συγκεκριμένα 31,15%). Είναι μια επίδοση που μια δεκαετία νωρίτερα θα φάνταζε αδιανόητη και αποτυπώνει τη συνολική προσπάθεια και πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Στην σύγχρονη πραγματικότητα η προσαρμοστικότητα αποτελεί κοινή ευθύνη και ευκαιρία για όσους χαράζουν πολιτική, για τις επιχειρήσεις και για την κοινωνία. Αφήνοντας πίσω τις παλαιότερες βεβαιότητες για μια γραμμική ανάπτυξη καλούμαστε να διαμορφώσουμε μία πιο ανθεκτική προσέγγιση, η οποία δε θα μας οδηγεί σε διαρκή διάψευση των προσδοκιών μας για το μέλλον.

Η Ιδέα

Θεωρούμε πως εδώ ακριβώς χωράει η αλλαγή αντίληψης για την οποία μιλάμε. Γι' αυτό καταθέτουμε μια πρόταση της σημερινής νέας γενιάς για την επόμενη.

Όταν δημιουργείται πραγματικός και πιστοποιημένος δημοσιονομικός χώρος, ένα περιορισμένο μέρος του να μη μετατρέπεται απλώς σε μία ακόμη έκτακτη καταβολή, αλλά σε **κεφάλαιο εκκίνησης για κάθε παιδί** στη μορφή κοινωνικού μερίσματος. Όχι εις βάρος της κοινωνικής προστασίας ή της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους, αλλά παράλληλα με αυτές και **υπό σαφείς δημοσιονομικές προϋποθέσεις.**

[1] Θα ακολουθήσει σε επόμενη ανάρτηση αναλυτική παράθεση επεξεργασμένου παραρτήματος με τις παραδοχές και εκτενέστερα τα παραδείγματα και το σκεπτικό.

[2] Προσωρινά στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ, 22 Απριλίου 2026

[3] ΕΛΣΤΑΤ: Ισχυρό πρωτογενές πλεόνασμα 4,9% το 2025 – Στα 12,1 δισ. ευρώ το αποτέλεσμα

Η πρόταση

Η ιδέα είναι απλή στη διατύπωσή της. Για κάθε παιδί να ανοίγει αυτόματα από τη γέννησή του ένας ατομικός λογαριασμός μακροπρόθεσμης αποταμίευσης και επένδυσης. Ο ατομικός λογαριασμός θα ανήκει σε έναν θεσμικό επενδυτικό φορέα στην λογική εθνικών και παγκόσμιων ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων. Όταν υπάρχει πιστοποιημένος δημοσιονομικός χώρος, υπερπλεόνασμα, το κράτος θα καταθέτει σε αυτόν μια ετήσια εισφορά, υψηλότερη για τα παιδιά που μεγαλώνουν σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και σταδιακά χαμηλότερη όσο αυξάνεται το οικογενειακό εισόδημα.

Τα χρήματα αυτά θα επενδύονται με χαμηλό κόστος, διαφανείς κανόνες και διεθνή διαφοροποίηση, υπό ανεξάρτητη εποπτεία και με επενδυτική στρατηγική που θα περιορίζει σταδιακά τον κίνδυνο όσο πλησιάζει η ενηλικίωση. Ο λογαριασμός να ανήκει στο παιδί, αλλά το κεφάλαιο να παραμένει «κλειδωμένο» έως τα δεκαοκτώ έτη του (δηλαδή έως ότου ενηλικιωθεί). Η οικογένεια να έχει τη δυνατότητα να συνεισφέρει συμπληρωματικά, σε πόσο ανάλογο της κρατικής συμμετοχής, ώστε ο θεσμός να μη μετατραπεί σε προνομιακό επενδυτικό όχημα για τα νοικοκυριά με υψηλότερα εισοδήματα.

Στο βασικό σενάριο που έχουμε επεξεργαστεί[4], το συνολικό κόστος σε πλήρη ανάπτυξη εκτιμάται περίπου στα 300 εκατ. ευρώ ετησίως, ποσό που αντιστοιχεί σε περίπου 0,12% του ΑΕΠ του 2025. Για ένα παιδί που μεγαλώνει σταθερά κάτω από το όριο της φτώχειας[5], η ετήσια κρατική εισφορά θα μπορούσε να διαμορφώνεται περίπου στα 470 ευρώ. Το 2025 το 22,8% των παιδιών στην Ελλάδα κάτω των 18 ετών βρισκόταν σε κίνδυνο φτώχειας. Με βάση τις παραδοχές[6] απόδοσης και κόστους του βασικού σεναρίου, το ενδεικτικό κεφάλαιο στην ηλικία των δεκαοκτώ ετών θα μπορούσε να προσεγγίζει, σε ονομαστικούς όρους, τις 12.000 ευρώ. Το ποσό αυτό δεν είναι εγγυημένο: θα εξαρτάται από τις αποδόσεις των αγορών, τον πληθωρισμό, τα έξοδα διαχείρισης και τη φορολογική μεταχείριση. Γι’ αυτό οι σχετικές παραδοχές πρέπει να δημοσιοποιούνται και να ελέγχονται ανεξάρτητα.

Δώδεκα χιλιάδες ευρώ δεν λύνουν όλα τα προβλήματα ενός νέου ανθρώπου. Μπορούν, όμως, να διευρύνουν ουσιαστικά το εύρος των επιλογών του: να καλύψουν την εγγύηση και τα πρώτα έξοδα μιας κατοικίας, να στηρίξουν σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση, να χρηματοδοτήσουν μια περίοδο μετάβασης ή να προσφέρουν το περιθώριο να μη γίνει αποδεκτή μία επισφαλής εργασία από απόλυτη βιοποριστική ανάγκη.

Η άμεση στήριξη και το μακροπρόθεσμο κεφάλαιο δεν είναι αντίπαλες επιλογές, αλλά συμπληρωματικές

Οι έκτακτες ενισχύσεις μπορούν να καλύψουν πραγματικές και επείγουσες ανάγκες: στέγαση, ενέργεια, υγεία, διατροφή ή συσσωρευμένες υποχρεώσεις. Για ένα νοικοκυριό που δυσκολεύεται, η κατανάλωση αυτής της ενίσχυσης είναι απολύτως ορθολογική και συχνά αναγκαία.

Οι ενισχύσεις αυτές, όμως, δεν έχουν σχεδιαστεί για να δημιουργούν ένα μακροπρόθεσμο περιουσιακό απόθεμα στο όνομα του δικαιούχου. Εκεί βρίσκεται η διαφορετική λειτουργία της πρότασης: δεν αντιμετωπίζει την ανάγκη του σήμερα, αλλά επιδιώκει να μειώσει την ανισότητα των αφετηριών του αύριο.

---

[4] Θα ακολουθήσει σε επόμενη ανάρτηση αναλυτική παράθεση επεξεργασμένου παραρτήματος με τις παραδοχές και εκτενέστερα τα παραδείγματα και το σκεπτικό.

[5] At-risk-of poverty rate by detailed age group - EU-SILC survey | Eurostat

[6] Θα ακολουθήσει σε επόμενη ανάρτηση αναλυτική παράθεση επεξεργασμένου παραρτήματος με τις παραδοχές και εκτενέστερα τα παραδείγματα και το σκεπτικό.

Για τον λόγο αυτό, το πρόγραμμα δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από πόρους κοινωνικής προστασίας ούτε να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα για τον περιορισμό αναγκαίων ενισχύσεων. Το κεφάλαιο εκκίνησης διευρύνει τις μελλοντικές επιλογές. Μια ολοκληρωμένη κοινωνική και οικονομική πολιτική χρειάζεται να αναγνωρίζει και τις δύο ανάγκες.

Εισόδημα ή περιουσία & αλλαγή νοοτροπίας

Υπάρχει μια θεμελιώδης διαφορά ανάμεσα στο να δίνει κανείς εισόδημα και στο να δίνει περιουσία, και η διαφορά αυτή δεν είναι μόνο λογιστική αλλά συμπεριφορική.

Μία εφάπαξ ενίσχυση καταναλώνεται βραχυπρόθεσμα, και αυτό δεν συνιστά κατηγορία εναντίον κανενός· είναι ο σκοπός της, και για νοικοκυριά που δυσκολεύονται είναι απολύτως ορθολογικό. Δημιουργεί όμως και κάτι ακόμη, που σπάνια συνυπολογίζεται: την προσδοκία της επανάληψης. Ένα περιουσιακό στοιχείο λειτουργεί αντίστροφα. Δεν εξαφανίζεται μετά τη χρήση του, αλλά παραμένει, μεγαλώνει και, το κυριότερο, φαίνεται. Όποιος το κατέχει δεν είναι αποδέκτης παροχής αλλά ιδιοκτήτης, και αποκτά ένα άμεσο και μετρήσιμο συμφέρον στο αν η οικονομία της χώρας του πηγαίνει καλά.

Η ένσταση που οφείλουμε να απαντήσουμε πρώτοι

Με το δημόσιο χρέος στο 146,1% του ΑΕΠ στο τέλος του 2025, η σοβαρότερη ένσταση είναι αυτονόητη: κάθε ευρώ που κατευθύνεται στους λογαριασμούς δεν κατευθύνεται στη μείωση του χρέους που θα κληρονομήσουν τα ίδια παιδιά.

Η ένσταση αυτή δεν μπορεί να απαντηθεί με ένα απλό σύνθημα ούτε με τη σύγκριση ανόμοιων μεγεθών. Χρειάζεται να εκτιμηθεί με διαφάνεια το μακροχρόνιο κόστος της μη απομείωσης χρέους, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης στους τόκους, και να συγκριθεί με το κοινωνικό και οικονομικό όφελος της δημιουργίας κεφαλαίου για τα παιδιά.

Γι’ αυτό προτείνουμε έναν περιορισμένο και προκαθορισμένο μηχανισμό, ο οποίος θα ενεργοποιείται μόνο αφού επιβεβαιώνεται η συμβατότητα με τη βιωσιμότητα του χρέους, την ευρωπαϊκή πορεία καθαρών δαπανών και τις ανάγκες κοινωνικής προστασίας. Ο κανόνας πρέπει να είναι προβλέψιμος, αλλά όχι τυφλός. Χρειάζεται ρήτρα αναστολής για περιόδους κρίσης και αποθεματικό εξομάλυνσης, ώστε παιδιά κοντινών ηλικιών να μην αντιμετωπίζονται εντελώς διαφορετικά μόνο επειδή γεννήθηκαν σε διαφορετική φάση του οικονομικού κύκλου. Κοινώς να υπάρχει από το σχεδιασμό του πρόβλεψη για το πως μία ή δύο κακές δημοσιονομικές χρονιές δεν θα κλονίσουν την συνέχεια του ταμείου.

Η ύπαρξη κανόνα έχει, παρ’ όλα αυτά, αξία. Περιορίζει την τάση να αποφασίζεται κάθε χρόνο από την αρχή και ανεξάρτητα από προηγούμενα έτη η διάθεση των διαθέσιμων πόρων και επιτρέπει να ενταχθεί η διαγενεακή διάσταση στον δημοσιονομικό σχεδιασμό. Η πιστοποίηση του διαθέσιμου χώρου και η αξιολόγηση της εφαρμογής θα πρέπει να ανατίθενται σε ανεξάρτητους και θεσμικά αρμόδιους φορείς, με δημόσια παρουσίαση των υπολογισμών. Έτσι μειώνεται ο ηθικός κίνδυνος η πρόταση να αξιοποιηθεί ως «εκλογική» υπόσχεση.

Γιατί ο κανόνας πρέπει να είναι αυτόματος

Εδώ βρίσκεται το πολιτικό επιχείρημα, και το θεωρούμε ισχυρότερο από το οικονομικό.

Όσο η απόφαση για τη διάθεση της υπέρβασης λαμβάνεται κάθε χρόνο εκ νέου, η χρονική της στιγμή θα συσχετίζεται αναπόφευκτα με το πολιτικό ημερολόγιο. Δεν πρόκειται για ζήτημα προθέσεων ούτε

αφορά μια συγκεκριμένη κυβέρνηση· είναι η δομή των κινήτρων που παράγει το αποτέλεσμα, και θα το παράγει με όποιον και αν βρίσκεται στη θέση αυτή. Ένας κανόνας νομοθετημένος εκ των προτέρων αφαιρεί το περιθώριο από όλους εξίσου, και είναι η ίδια λογική με την οποία δεχόμαστε την ανεξαρτησία της νομισματικής πολιτικής: ορισμένες αποφάσεις λαμβάνονται καλύτερα όταν δεν λαμβάνονται κάθε χρόνο από την αρχή.

Δύο διευκρινίσεις είναι απαραίτητες ομως όταν συζητάμε για κανόνες. Πρώτον, ο κανόνας δεν μπορεί να στηρίζεται σε στόχο που θέτει η ίδια η κυβέρνηση, γιατί τότε ο προηγούμενος κίνδυνος παραμένει. Δεύτερον το ποσό στο οποίο θα καταλήγει ο κανόνας πρέπει να είναι ρεαλιστικό σύμφωνα με τις δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας, ενω η εμπλοκή εξειδικευμένων συμβούλων ή φορέων σε επίπεδο τεχνικής βοήθειας για την κατάρτιση και την εξειδίκευση των παραπάνω είναι αναγκαία.

Τι δείχνει η διεθνής εμπειρία

Δεν πρόκειται για θεωρητική κατασκευή. Το Ισραήλ εφαρμόζει από το 2017 πρόγραμμα καθολικής κρατικής αποταμίευσης για κάθε παιδί, με επενδεδυμένους λογαριασμούς και δυνατότητα των γονέων να επιλέξουν προφίλ κινδύνου· λειτουργεί, έχει υψηλή αποδοχή και έχει επιβιώσει εναλλαγών κυβερνήσεων. Η Σιγκαπούρη κατευθύνει τακτικά μέρος του πλεονάσματός της σε ατομικούς λογαριασμούς, στο πλησιέστερο διεθνές παράδειγμα προς τον κανόνα που περιγράφουμε. Η Αλάσκα διανέμει εδώ και δεκαετίες μέρος των αποδόσεων του κρατικού της ταμείου με προκαθορισμένο τύπο, αποδεικνύοντας ότι ένας αυτόματος κανόνας μπορεί να αντέξει στον χρόνο.

Υπάρχει και το αντιπαράδειγμα, και οφείλουμε να το αναφέρουμε. Το βρετανικό Child Trust Fund[7] ξεκίνησε το 2005, για παιδιά που γεννήθηκαν από τον Σεπτέμβριο του 2002, με παρόμοια λογική: το Βρετανικό κράτος κατέθετε ένα voucher αξίας 250 λιρών ή 500 λιρών για παιδιά από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος, δίνοντας τη δυνατότητα στην οικογένεια να συνεισφέρει επιπλέον. Το πρόγραμμα καταργήθηκε το 2011 ως δημοσιονομικά μη ανεκτό. Το μάθημα δεν είναι ότι η ιδέα δεν λειτουργεί, αλλά ότι ένα τέτοιο σχήμα πρέπει να σχεδιάζεται ώστε να αντέχει στις κακές χρονιές. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο προτείνουμε τη χρηματοδότηση να συνδέεται με την υπεραπόδοση και να δημιουργείται αποθεματικό εξομάλυνσης, ώστε το μέτρο να μη διακόπτεται όταν η υπεραπόδοση λείπει.

Η διεθνής εμπειρία δεν αποδεικνύει ότι η πρότασή μας είναι έτοιμη προς εφαρμογή. Προσφέρει, όμως, πραγματικά δεδομένα για το πώς μπορεί να σχεδιαστεί καλύτερα και ποια λάθη πρέπει να αποφευχθούν.

Από τον λογαριασμό στη χρηματοοικονομική γνώση

Ένας επενδυτικός λογαριασμός από μόνος του δεν δημιουργεί χρηματοοικονομικό εγγραμματισμό και ανθεκτικότητα. Μπορεί, όμως, να εξελιχθεί σε μια πραγματική υποδομή μάθησης, εφόσον σχεδιαστεί με αυτόν τον σκοπό.

Οι γονείς από την αρχή, αλλά και κάθε παιδί από μια κατάλληλη ηλικία και έπειτα, να μπορούν να βλέπουν, μέσα σε ένα απλό και ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον, πόσα χρήματα έχουν κατατεθεί, ποια είναι η απόδοση, ποια έξοδα αφαιρούνται και πώς επηρεάζουν το αποτέλεσμα ο χρόνος, ο

[7] Child Trust Fund | UK.GOV

ανατοκισμός, ο πληθωρισμός και οι διακυμάνσεις των αγορών. Η ενημέρωση πρέπει να γίνεται σε κατανοητή γλώσσα, χωρίς εμπορική προώθηση συγκεκριμένων παρόχων ή προϊόντων.

Η πλατφόρμα που θα φαίνονται τα παραπάνω, θα πρέπει να παρέχει επίσης εκπαιδευτικό υλικό προσαρμοσμένο στην ηλικία, στις πρακτικές προσομοιώσεις και μια οργανωμένη διαδικασία προετοιμασίας πριν από την ενηλικίωση. Ο νέος δεν θα πρέπει απλώς να παραλαμβάνει ένα ποσό στα δεκαοκτώ του, αλλά να κατανοεί πώς δημιουργήθηκε, ποιους κινδύνους ανέλαβε το χαρτοφυλάκιο και ποιες επιλογές έχει από εκεί και πέρα.

Έτσι, ο χρηματοοικονομικός εγγραμματισμός παύει να είναι μόνο η απομνημόνευση όρων. Μετατρέπεται σε σταδιακή εξοικείωση με την αποταμίευση, τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, τη διαφοροποίηση και τη σχέση ανάμεσα στον κίνδυνο και την απόδοση. Ο στόχος δεν είναι να οδηγηθούν όλοι οι νέοι στις επενδύσεις. Ο στόχος είναι να αποκτήσουν τις γνώσεις και την αυτοπεποίθηση που χρειάζονται για να λαμβάνουν συνειδητές αποφάσεις και να αυξήσουν τις πιθανότητες επίτευξης χρηματοοικονομικής ανθεκτικότητας.

Οφείλουμε ωστόσο να είμαστε ειλικρινείς για το κόστος αυτής της επιλογής. Θα υπάρξουν χρονιές που οι λογαριασμοί θα χάνουν αξία, και τότε θα υπάρξει πολιτικό κόστος. Δεν το θεωρούμε ελάττωμα του σχεδιασμού που πρέπει να αποκρυφθεί, αλλά το τίμημα του να μάθει μια κοινωνία τη διαφορά ανάμεσα σε μια πρόσκαιρη πτώση και σε μια απώλεια.

Τι δεν είναι η πρόταση

Δεν είναι νέο επίδομα, γιατί δεν δημιουργεί μόνιμη δαπάνη: αν δεν υπάρξει υπεραπόδοση κάποιο έτος, δεν υπάρχει εισφορά.

Δεν υποκαθιστά την κοινωνική πολιτική. Ένα παιδί που στερείται σήμερα δεν ωφελείται από ένα κεφάλαιο που θα δει στα δεκαοκτώ του. Η πρόταση αφορά τη συσσώρευση περιουσίας και όχι την αντιμετώπιση της τρέχουσας ανάγκης, και δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να χρηματοδοτηθεί από πόρους που σήμερα κατευθύνονται εκεί.

Δεν είναι από μόνη της κίνητρο ή πλήρες δημογραφικό μέτρο. Δεν ισχυριζόμαστε ότι επηρεάζει την απόφαση κανενός να κάνει παιδιά, και θα ήταν αβάσιμο να το ισχυριστούμε για ποσά αυτής της τάξης.

Δεν αντικαθιστά τη σύνταξη, και είναι διακριτό ως δομή και σκεπτικό από το ΤΕΚΑ, αν και μπορεί να αξιοποιήσει την υποδομή του συνολικά.

Τι είμαστε και τι δεν είμαστε

Οφείλουμε μια τελευταία διευκρίνιση, που αφορά εμάς.

Ως νεανικός οργανισμός που ασχολείται με ζητήματα οικονομικού εγγραμματισμού, θέτουμε ένα διαγενεακό ερώτημα, καταθέτουμε μια επεξεργασμένη πρόταση και καλούμε τους αρμόδιους θεσμούς να ελέγχουν τη δημοσιονομική και λειτουργική της εφαρμογή.

Η Get Involved δεν αποτελεί ερευνητικό ίδρυμα και δεν διαθέτει τον μηχανισμό για πλήρη μακροοικονομική μοντελοποίηση. Οι υπολογισμοί που παρουσιάζονται στηρίζονται σε δημοσιευμένα στοιχεία από επίσημους φορείς και σε παραδοχές που δηλώνονται ρητά στο

αναλυτικό κείμενο της πρότασης[8]. Οι υπολογισμοί δεν παρουσιάζονται ως οριστικοί, και καλείται όποιος φορέας διαθέτει τα δεδομένα και τα υποδείγματα να τους ελέγξει και να τους ενισχύσει.

Το διαγενεακό ερώτημα

Το πλεόνασμα των τελευταίων ετών δεν εμφανίστηκε από μόνο του. Παρήχθη από μια δημοσιονομική προσαρμογή που πλήρωσε μια συγκεκριμένη γενιά με συγκεκριμένο και μετρήσιμο κόστος. Το ερώτημα που κάνουμε δεν είναι τεχνικό αλλά πολιτικό, με την ευρύτερη έννοια του όρου: αφορά στο πώς ουσιαστικά αλλάζουμε την νοοτροπία που οδήγησε στην κρίση, και στηρίζεται σε συναλλακτικές λογικές και τη σύνδεση των παροχών με τον εκλογικό κύκλο. Δεν θέλουμε απλώς να δώσουμε σε κάθε παιδί χρήματα στα δεκαοκτώ· θέλουμε να του δώσουμε έμπρακτη οικονομική κουλτούρα, γνώση και μεγαλύτερη ελευθερία επιλογών.

Μπορούμε να συνεχίσουμε να μοιράζουμε μέρος του πλεονάσματος σε δόσεις που ξεχνιούνται μέσα στον χρόνο. Ή μπορούμε να μετατρέψουμε μια βραχυπρόθεσμη παροχή σε κεφάλαιο που θα βρουν μπροστά τους τα παιδιά που γεννιούνται σήμερα, τα λιγότερα παιδιά που γεννήθηκαν ποτέ σε αυτή τη χώρα.

[8] Θα ακολουθήσει σε επόμενη ανάρτηση αναλυτική παράθεση επεξεργασμένου παραρτήματος με τις παραδοχές και εκτενέστερα τα παραδείγματα και το σκεπτικό.

Ενδεικτικές πηγές

- Ελληνική Στατιστική Αρχή, «Δημοσιονομικά στοιχεία 2022–2025», 22 Απριλίου 2026: https://www.statistics.gr/documents/20181/d8783e68-fb5a-0c59-b946-d5c6e147e2f0
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2025: https://minfin.gov.gr/wp-content/uploads/2024/11/Εισηγητική-Έκθεση-Προϋπολογισμού-2025_OE.pdf
- Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, «Το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο σε 10+1 ερωτήσεις και απαντήσεις»: https://minfin.gov.gr/to-neo-dimosionomiko-plaisio-se-10-1-erotiseis-kai-apantiseis/
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή και OECD/INFE, Financial Competence Framework for Children and Youth in the European Union: https://finance.ec.europa.eu/publications/commission-and-oecd-infe-publish-joint-framework-children-and-youth_en
- National Insurance Institute of Israel, Savings for Every Child — implementation and policy implications: https://www.btl.gov.il/Publications/Social_Security/bitachon_116/Documents/99-chap-e-new-INT.pdf
- UK Government, Child Trust Funds: https://www.gov.uk/child-trust-funds
- Eurostat, At-risk-of poverty rate by detailed age group - EU-SILC survey: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi120/default/table?lang=en&category=t_ilc.t_ilc_ip.t_ilc_li